

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 7C/47/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3816202954
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Danko Lauková
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2016:3816202954.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudcom JUDr. Dankou Laukovou v právnej veci navrhovateľa Prima banka Slovensko, a.s., ul. Hodžova č. 11, Žilina, IČO: 31 575 951 proti odporkyni V. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. č. XX, o zaplatenie 2.839,20.- eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Odporkyňa je p o v i n á zaplatiť navrhovateľovi 2.767,26 eur, úroky z omeškania 2,19 eur a úroky z omeškania vo výške 5 % ročne z dlžných súm: 4.182,03 eur od 22.12.2015 do 28.12.2015, 3.046,01 eur od 29.12.2015 do 14.1.2016, 2.945,21 eur od 15.1.2016 do 15.2.2016, 2.839,20 eur od 16.2.2016 do 14.4.2016, 2.767,26 eur od 15.4.2016 do zaplatenia a 170 eur trov konania, všetko v pravidelných mesačných splátkach vo výške 110 eur, vždy do 28. dňa kalendárneho mesiaca s účinnosťou od augusta 2016 s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

Konanie o zaplatenie 71,94 eur z a s t a v u j e .

V prevyšujúcej časti návrh z a m i e t a .

odôvodnenie:

Navrhovateľ návrhom zo dňa 9.3.2016 domáhal sa proti odporkyni zaplatenia 2.839,20 eur s príslušenstvom.

Návrh odôvodnil tým, že dňa 1.7.2013 s odporkyňou uzavrel Úverovú zmluvu číslo XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX, obsahom ktorej bol jeho záväzok, ako veriteľa poskytnúť jej na určený účet peňažné prostriedky vo výške 4.700,- eur, a záväzok dlžníčky splatiť poskytnutý úver v pravidelných mesačných splátkach po 78,59 eur, vždy k 15. dňu v kalendárnom mesiaci. Termín splatnosti 1. splátky bol dohodnutý na 15.7.2013 a konečná splatnosť úveru na 15.6.2023. Odporkyňa svoj záväzok splácať poskytnutý úver riadne a včas neplnila, preto ju vyzval na predčasné splatenie úveru. Napriek predsporovej výzve mu pohľadávku neuhradila. Pohľadávka proti odporkyni ku dňu predčasného zosplatenia (dňa 21.12.2015) predstavovala 4.476,94 eur a pozostávala z: nezaplatenej istiny poskytnutého úveru 4.182,03 eur, úroku 232,73 eur, úrokov z omeškania 2,18 eur, poplatkov 60,- eur (v konaní si ich neuplatňuje). Po zosplatení do dňa podania návrhu realizovala úhrady vo výške 1.342,83 eur, o ktoré bola znížená istina pohľadávky: dňa 28.12.2015 1.136,02 eur, dňa 14.1.2016 100,80 eur, dňa 15.2.2016 106,01 eur.

Dňa 20.4.2016 navrhovateľ oznámil, že návrh o zaplatenie 71,94 eur berie späť, z dôvodu úhrady realizovanej odporkyňou dňa 14.4.2016. Podľa § 96 ods. 1 veta prvá a tretia O.s.p. súd konanie v uvedenej časti zastavil.

Odporkyňa v účastníckej výpovedi uviedla, že dohodnutý splátkový kalendár nedodrжала z dôvodu, že bola uznaná za dočasne práceneschopnú. Na zaplatenie dlžného zostatku úveru žiadala povoliť mesačné splátky 110,- eur.

Navrhovateľ neprítomnosť na určenom termíne pojednávania ospravedlnil písomne.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom odporkyne, oboznámením sa s Úverovou zmluvou, s Všeobecnými obchodnými podmienkami, s upomienkami, so Sadzobníkom, s výzvou na predčasné splatenie úveru, so špecifikáciou.

Z vykonaného dokazovania súd zistil nasledujúci skutkový stav:

Dňa 1.7.2013 medzi účastníkmi konania bola uzavretá Úverová zmluva číslo XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX, obsahom ktorej bol záväzok navrhovateľa, ako veriteľa poskytnúť odporkyni úver (druh úveru - pôžička) vo výške 4.700,- eur, a záväzok odporkyne splatiť úver pravidelnými 120 mesačnými splátkami po 78,59 eur, vždy k 15. dňu v kalendárnom mesiaci, so splatnosťou prvej splátky dňa 15.7.2013 a s konečnou splatnosťou úveru dňa 15.6.2023. V zmluve je uvedená úroková sadzba 15,90% ročne, výška RPMN 17,38%, priemerná hodnota RPMN 19,47%, celková čiastka, ktorú musí klient zaplatiť 9.430,80 eur. Účastníci ako zmluvné strany sa dohodli, že navrhovateľ peňažné prostriedky z úveru poukáže odporkyni na účet č. 0995313004/5600. V bode 3.1. sa odporkyňa zaviazala riadne a včas plniť si všetky záväzky vyplývajúce z Úverovej zmluvy. Podľa čl. 8.12., písm. b/ Všeobecných obchodných podmienok Prima banka Slovensko, a.s., ak sa klient dostane do omeškania s plnením svojich peňažných alebo nepeňažných povinností, alebo ak porušuje zmluvu čo i len nepodstatným spôsobom, banka môže písomným oznámením doručeným klientovi okamžite vyhlásiť predčasnú splatnosť. Vo výzve zo dňa 21.12.2015 vyzval odporkyňu na predčasné splatenie úveru.

Z predloženej špecifikácie (č. I. 30) vyplýva, že odporkyňa do dátumu zosplatnenia na istinu úveru celkovo zaplatila sumu 517,97 eur a po zosplatnení sumu 1.342,83 eur.

Podľa § 1 ods. 2, veta prvá zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom ku dňu 1.7.2013 spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 2 písm. d/ citovaného zákona, zmluvou o spotrebiteľskom úvere sa rozumie zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 9 ods. 1 veta prvá citovaného zákona, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu.

Podľa § 9 ods. 2 citovaného zákona, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať náležitosti uvedené pod písm. a/ až y/.

Hodnotením skutkového stavu veci dospel súd k právnomu záveru, že návrh je podaný dôvodne sčasti.

Dňa 1.7.2013 medzi účastníkmi konania bola uzavretá Úverová zmluva č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX. Navrhovateľ predmetnú zmluvu uzatváral v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, čo je zrejme aj z výpisu z obchodného registra, kde týmto predmetom je poskytovanie úverov. Z tohto dôvodu sa považuje za dodávateľa. Z obsahu zmluvy nevyplýva, že by odporkyňa pri jej uzatváraní konala v rámci predmetu obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, a preto sa považuje za spotrebiteľa. Právny vzťah, ktorý vznikol z uzavretej zmluvy, súd posúdil ako vzťah podľa zák. č. 129/2010 Z. z.. Uvedený zákon ustanovil osobitné náležitosti spotrebiteľskej zmluvy, aby tak spotrebiteľ bol účinným spôsobom informovaný o podmienkach spotrebiteľského úveru a vedel tak lepšie posúdiť všetky právne dôsledky, vyplývajúce pre neho z uzatvorenej zmluvy. Predmetom Úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX bolo dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov vo forme úveru a záväzok odporkyne, ako spotrebiteľa poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom. Navrhovateľ poskytol odporkyni úver vo výške 4.700,- eur, ktorý sa ako dlžník zaviazala

splatiť pravidelnými 120 mesačnými splátkami po 78,59 eur, vždy k 15. dňu v kalendárnom mesiaci, so splatnosťou prvej splátky dňa 15.7.2013 a s konečnou splatnosťou úveru dňa 15.6.2023. V zmluve je uvedená úroková sadzba 15,90% ročne, výška RPMN 17,38%, priemerná hodnota RPMN 19,47%, celková čiastka, ktorú musí klient zaplatiť 9.430,80 eur. Zákonodarca v prospech ochrany spotrebiteľa v zákone č. 129/2010 Z. z. niektoré ustanovené náležitosti preferoval do takej miery, že ich neuvedenie sankcionuje bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úveru. Podľa § 11 ods. 1 písm. a/, písm. b/ zák. č. 129/2010 Z.z. v znení platnom ku dňu 1.7.2013 poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a/ až k/, r/ a y/. Podľa § 9 ods. 2 písm. k/ zák. č. 129/2010 Z. z. v znení platnom ku dňu 1.7.2013 zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať náležitosti: výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia. Účelom uvedeného ustanovenia je informácia pre spotrebiteľa, aby vedel rozlíšiť, aká časť splátky bude použitá na istinu, úrok a iné poplatky. To mu tiež umožňuje zorientovať sa v danej situácii. V opačnom prípade by nebolo dostatočne určité, akú časť istiny zaplatil, ako bude s jeho platbou ďalej naložené, a akú časť platí na úroky a poplatky, teda odplatu dodávateľovi. Uvedené nie je možné nahradiť celkovou výškou splátky (v § 9 ods. 2 písm. k/ nie je text: „výšku, počet a termíny splátok“, ale text: „výšku, počet a termíny splátok, istiny, úrokov a iných poplatkov...“), a to ani keď z iných ustanovení zmluvy vyplýva výška úrokov a poplatkov. Ustanovenie má totiž za cieľ v zrozumiteľnej forme informovať spotrebiteľa, ako bude s jeho splátkou naložené a najmä, aká časť úveru bude ňou splatená, okrem odplaty veriteľa (porovnaj napr. rozhodnutie Krajského súdu Žilina č. 11Co 127/2015, č. 9Co 755/2014). Z tohto dôvodu je predmetný úver bezúročný a bez poplatkov.

Slovné spojenie bezúročný a bez poplatkov treba vykladať tak, že sa vzťahuje i na také poplatky a iné peňažné plnenia, ktoré sú následkom neplnenia povinností dlžníka v rozsahu presahujúcom zákonom stanovené následky neplnenia peňažného dlhu. Preto navrhovateľ nemá nárok na úroky (odplata za poskytnutie úveru). Navrhovateľ úver zosplatnil po tom, ako odporkyňa bola v omeškani s úhradou splátok v mesiaci október, november a december 2015. Vzhľadom na uvedené, je povinná zaplatiť navrhovateľovi len nezaplatenú istinu 2.767,26 eur, ktorá predstavuje rozdiel medzi skutočne poskytnutým úverom 4.700,- eur a uhradenými splátkami 1.932,74 eur (517,97 eur plus 1.342,83 eur plus 71,94 eur), ďalej úroky z omeškania 2,18 eur (z neuhradených splátok do dátumu predčasnej splatnosti úveru), a úroky z omeškania 5% ročne z dlžných súm: 4.182,03 eur od 22.12.2015 do 28.12.2015, 3.046,01 eur od 29.12.2015 do 14.1.2016, 2.945,21 eur od 15.1.2016 do 15.2.2016, 2.839,20 eur od 16.2.2016 do 14.4.2016, 2.767,26 eur od 15.4.2016 do zaplatenia. V prevyšujúcej časti návrh ako neopodstatnený zamietol.

Napriek vyššie uvedenému názoru súd považuje za potrebné uviesť, že splácanie úveru v splátkach, na strane veriteľa vyvoláva stav absencie požičanej sumy istiny, ktorá sa iba postupne (v splátkach) vracia a spláca a za tento stav nedostatku a úverovania patrí veriteľovi úrok. Stav výhody splátok je obvyklý a teda justifikuje nárok dodávateľa na úroky, ako cenu dočasne „obetovaných“ peňazí, ktorých dispozície sa veriteľ zbavuje v záujme získania budúcich úžitkov v podobe kapitalizovanej odplaty získanej za celé obdobie postupného splácania úveru. Iný stav je však príznačný pre predčasné a mimoriadne zosplatenie úveru, kde navrhovateľovi vzniká nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatenia úveru. V tomto prípade svojím právnym úkonom veriteľ navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru, a tým obmedzenie obchodovania s peniazmi, ktoré už dlžník nemá právo vrátiť v režime výhody splátok. Práve v tomto zásadnom rozdielne spočíva ekonomická podstata straty nároku veriteľa na úroky za požičanie peňažných prostriedkov spotrebiteľa. Logicky tak nastupuje stav, v ktorom by mal mať veriteľ záujem a vyvinúť úsilie smerujúce k skorému vráteniu peňažných prostriedkov a právny poriadok mu po mimoriadnom zosplatení úveru poskytuje viaceré právne prostriedky vymožená jednorazovo zosplatennej pohľadávky (úveru). Ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený krajne nespravodlivý a ústavne nekomfortný stav, kde spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmami vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by naďalej inkasoval úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. De facto by išlo o právny stav, podľa ktorého by sa popreli účinky veriteľom

vyvolanej zmeny obsahu záväzku a veriteľ by úroky inkasoval ako keby k zmene záväzku nedošlo, zatiaľ čo však spotrebiteľovi by neboli garantované nijaké práva, ktoré mu plynuli zo zmluvy pred veriteľom vyvolanou zmenou záväzku. Jednorázovým zosplatnením vzniká spotrebiteľovi povinnosť jednorázovo vrátiť sumu požičaného úveru, navýšenú o kapitalizované úroky ku dňu zosplatnenia a počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa ide o stav založený sankčným jednostranným predčasným zosplatnením úveru, tak s týmto stavom sa spájajú výhradne sankcie, keďže spotrebiteľ je v omeškaní s vrátením dlžnej sumy.

O trovách súd rozhodol podľa § 142 ods. 3 O.s.p., a priznal navrhovateľovi náhradu trov konania 170,- eur.

Odporkyňa dosahuje netto príjem 500,- eur mesačne. S manželom a deťmi užívajú rodinný dom, kde zálohové platby za dodávané energie platia po 221,- eur mesačne. Má aj ďalšie záväzky. Preto na zaplatenie dlžnej sumy jej súd povolil splátky po 110,- eur mesačne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom Okresného súdu Prievidza na Krajský súd Trenčín, písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.